

Ngày 1/8, Ngoại trưởng Trung Quốc Vương Nghị đã có cuộc gặp đầu tiên với Thủ tướng Malaysia Mahathir Mohamad kể từ khi nhà lãnh đạo 93 tuổi này lọt đờng ngòai tìn nhiệm thân Bc Kinh Najib Razak - điều làm dấy lên câu hỏi về tương lai quan hệ song phương.

Đã có nhiều dự đoán rằng sau cuộc tng tuyen c hôm 9/5, ông Mahathir sẽ đờng ngòai nhng n lcc của ông Najib nhm đờa Malaysia xich lci gn hn vào vùng nh hng ngoi giao của Bc Kinh. Tuy nhiên, gi phân tích cho rằng ho t đng ngoi giao gn đây - đnh đi m là chuyến thăm Malaysia 2 ngày của ông Vương Nghị - cho thấy điu ngcc lci.

Hãng thông tìn nhà ncc Malaysia Bernama cho biết ông Mahathir và ông Vương Nghị đã tìn hành các cuộc hội đàm tci th ph hành chính Putrajaya trong kho ng

90 phút. Hai nhà lãnh đạo, đồng tháp từng bạn đời số Trung Quốc Bành Thiên, “đã thảo luận về các vấn đề song phương và khu vực, cũng như vấn đề đầu tư và giao thông biển”. Hãng thông tấn Bernama cho biết hai bên cũng thảo luận về chuyến thăm sắp tới của nhà lãnh đạo Malaysia tới Bắc Kinh. Ông Mahathir đồng ý cho là sẽ gặp gỡ Chủ tịch Tập Cận Bình tại thủ đô Bắc Kinh vào giữa tháng 8/2018. Ông Võng Nghê và ông Mahathir đều không trả lời báo chí sau cuộc họp.

Trong cuộc họp báo hôm 31/7 sau cuộc gặp với người đồng cấp Malaysia Saifuddin Abdullah, ông Võng Nghê cho biết chuyến thăm của ông - diễn ra 3 tháng sau cuộc tổng tuyển cử ở Malaysia - phát đi một thông điệp rõ ràng tới cả 2 nước và cũng đồng ý rằng Trung Quốc “đều cao tầm quan trọng của mối quan hệ với Malaysia và luôn ưu tiên Malaysia trong chính sách ngoại giao, đặc biệt là ngoại giao láng giềng”. Ông Võng Nghê nói: “Các lợi ích chung được chia sẻ bởi Trung Quốc và Malaysia vượt xa một số bất đồng giữa hai nước và quan hệ Trung Quốc-Malaysia có tầm quan trọng chiến lược vượt ra ngoài khuôn khổ quan hệ song phương”. Ngoại trưởng Trung Quốc cho biết Bắc Kinh rất vui được chứng kiến “các phương diện mới đang được mở ra trong tiến trình phát triển đối tác nước Malaysia” sau khi ông Mahathir trả lời năm quyên.

Ông Mahathir - người từng giữ chức Thủ tướng từ năm 1981-2003 - đã trả lời chính truyền thông để lại cho ông Najib, người có liên quan đến bê bối tài chính của quỹ 1MDB. Ông Najib đang đối mặt với các cáo buộc hình sự liên quan đến vụ việc này. Ông Võng Nghê nói rằng ông Mahathir là “người bạn cũ tốt bụng của người dân Trung Quốc”. Ông nói: “Chúng tôi đánh giá cao những gì ông đã xây dựng trong những năm qua và chúng tôi tin rằng trong chuyến thăm của ông, hai nhà lãnh đạo của hai đất nước chúng ta sẽ cùng cố sự tin cậy lẫn nhau hơn nữa”.

Ngoại trưởng Võng Nghê nói thêm rằng Trung Quốc đánh giá cao “sự ủng hộ và tham gia” của ông Mahathir cho Sáng kiến Vành đai và Con đường. Theo Cheng Xiaohu, nhà nghiên cứu về quan hệ quốc tế tại Học viện Nhân dân (Trung Quốc), đã có một số dự đoán rằng việc ông Mahathir trở lại áp bê bối tham nhũng thời ông Najib - chính sách nên tiếp tục trong công việc lãnh đạo của ông - sẽ “có tác động tiêu cực tới mối quan hệ của Malaysia với Trung Quốc” bởi nhà lãnh đạo thối nát từng có mối quan hệ chặt chẽ với Bắc Kinh.

Ông Cheng nói: “Tuy nhiên, ông Mahathir dường như đang cố gắng xóa sạch nên tham nhũng và đồng thời kiểm soát những tên hời hợt tại quan hệ Trung Quốc-Malaysia. Chuyến thăm của ông Võng Nghê có thể giúp hai bên hiểu rõ ý

định thực sự của phía bên kia, điểu chỉnh mối quan hệ và tránh làm tổn hại đến mối quan hệ hai bên”.

Cuộc gặp này diễn ra trong bối cảnh Malaysia đang kiểm soát gót gao đầu tư của Trung Quốc vào nước này. Ông Mahathir được cho là sẽ tận dụng chuyến thăm tại Bắc Kinh vào tháng 8/2018 để tái đàm phán với các dự án có liên hệ với Trung Quốc, với tổng giá trị khoảng 23 tỷ USD, mà ông đã đình chỉ hồi tháng 7/2018 với lý do chi phí quá đắt đỏ và có các hợp đồng không cân xứng.

Ông Mahathir và các đồng minh cho rằng ông Najib đã kiểm soát quá lỏng lẻo các dự án liên quan đến các công ty nhà nước Trung Quốc bởi ông quá “hóm hóm” cảnh giác với Bắc Kinh. Ngày 1/8, một công ty Trung Quốc bất ngờ đình chỉ dự án đường ống dẫn đã phê duyệt thông tin truyền thông rằng các khoản vay mà họ nhận được từ Sáng kiến Vành đai và Con đường đã được dùng để chi trả cho khoản nợ của Quỹ 1MDB.

Nhật báo Wall Street Journal đã trích dẫn nguồn tin giấu tên trong chính phủ của ông Mahathir cho biết các khoản tài trợ vốn được dành cho Tập đoàn Dầu khí Quốc gia Trung Quốc (CNPC) để thực hiện các dự án này dường như “được chuyển hướng thông qua các công ty nước ngoài” và được sử dụng để chi trả cho khoản nợ gần 700 triệu USD của Quỹ 1MDB. Trong một tuyên bố, CNPC cho biết những lời cáo buộc rằng tập đoàn này liên quan đến các hành động sai trái chỉ là sự bôi nhọ.

Theo “ [SCMP](#) ”

Vấn Hiện (gt)